

Tužilaštvo - Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине

Broj: A-21/23

Sarajevo, 13.01.2023.godine

Na osnovu člana 5 stav 1 Zakona o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, člana 8. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Smjernica VSTV za glavne tužioce Tužilaštva BiH, Federalnog tužilaštva, Republičkog javnog tužilaštva RS i Tužilaštva Brčko Distrikta, podsjećajući na odredbe Zakona o krivičnom postupku BiH članova 35.stav 2 g), 86.stav 10, 193, 195, 197, Zaključke VSTV BiH broj 12-07-2-1523-2/2022 od 18.04.2022.godine, zaključke VSTV BiH Broj: 12-07-2-1523-3/2022 od 20.04.2022. godine, pozitivnopravnu praksu pred Sudom BiH i drugim sudovima u BiH, potrebu zaštite oštećenog tokom krivičnog postupka i osiguranja pristupa reparacijama, donosim sljedeće:

OBAVEZNO UPUTSTVO

O postupanju tužilaca u odnosu na imovinskopravne zahtjeve oštećenih u predmetima ratnih zločina - radnji izvršenja silovanja i seksualnog nasilja - i krivičnih djela trgovine ljudima

Član 1.

Ovim Obaveznim uputstvom propisuje se obaveza tužiocima Tužilaštva BiH da preduzimaju sve potrebne mjere i radnje u okviru istraga u predmetima ratnih zločina - radnji izvršenja silovanja i seksualnog nasilja - i krivičnih djela trgovine ljudima radi ostvarenja imovinskopravnih zahtjeva oštećenih.

Član 2.

Polazeći od zakonske definicije oštećenog i zakonskih obaveza tužioca da tokom istrage traži očitovanje od oštećenog vezano za imovinskopravni zahtjev i da prikuplja dokaze o visini istog, te dosadašnje prakse Suda BiH i sudova u BiH u odnosu na raspravljanje i dosuđivanje imovinskopravnih zahtjeva, tužioci u predmetima ratnih zločina - radnji izvršenja silovanja i seksualnog nasilja - i krivičnih djela trgovine ljudima su dužni preduzeti korake koji omogućavaju raspravljanje i, ukoliko to uslovi dozvoljavaju, dosuđivanje imovinskopravnog zahtjeva oštećenim.

Član 3.

Tužioci zaduženi u predmetima ratnih zločina silovanja i seksualnog nasilja i predmetima trgovine ljudima, u situacijama kada je to objektivno moguće (brojnost oštećenih, dostupnost oštećenih, voljnost oštećenih), dužni su preduzeti u fazi prijave i istrage radnje usmjerene na ostvarenje imovinskopravnih zahtjeva oštećenih, te utvrđivati činjenice i prikupiti dokaze potrebne za dokazivanje visine imovinskopravnih zahtjeva oštećenog.

Član 4.

Prilikom prvog kontakta sa oštećenim potrebno je detaljno objasniti mogućnosti oštećenog u odnosu na imovinskopravni zahtjev, te uputiti oštećeno lice na punomoćnika ili besplatnu pravnu pomoć. Oštećenim je potrebno uručiti primjerak brošure prava oštećenih TRIAL¹ i proslijediti im kontakte Odjela za podršku svjedoka Tužilaštva radi daljnje koordinacije u odnosu na imovinskopravni zahtjev. U odnosu na predmete pred Sudom BIH uputiti oštećene i ostvariti kontakt i kontinuiranu komunikaciju sa Ministarstvom pravde BIH, Uredom za besplatnu pravnu pomoć.

Član 5.

Prije okončanja istrage u predmetima gdje je to osnovano i gdje postoji mogućnost da se istakne imovinskopravni zahtjev obavezno je provesti vještačenje oštećenog lica po vještaku odgovarajuće struke, pri čemu će se od vještaka u naredbi tražiti da opiše posljedice samog događaja po oštećenu - mišljenje o stanju duševnog zdravlja, intenzitet i trajanje pretrpljenih duševnih bolova i straha, te stepenu umanjenja opće životne aktivnosti.

Prije donošenja naredbe o vještačenju tužioci će provjeriti postojanje medicinske dokumentacije za oštećenog i dostaviti eventualno pribavljenu medicinsku dokumentaciju vještaku uz Naredbu za vještačenje.

Nakon zaprimanja nalaza i mišljenja tužioci će podijeliti nalaz sa oštećenom, odnosno punomoćnikom oštećene kako bi se mogao precizirati imovinskopravni zahtjev.

Član 6.

Tužioci će imati blagovremenu i kontinuiranu komunikaciju i saradnju sa oštećenom, odnosno punomoćnikom oštećene s ciljem obavještavanja o trenutku vještačenja, i okončanja istrage.

Oštećeni i njihovi punomoćnici će primjerak izjašnjenja o imovinskopravnom zahtjevu dostaviti u fazi istrage Tužilaštvu, a nakon izvršenog vještačenja i dostavljanja nalaza i mišljenja vještaka, precizirani imovinskopravni zahtjev će se dostaviti Tužilaštvu, a nakon podizanja optužnice i Sudu.

Član 7.

Prilikom rada na predmetima tužioci će se upoznati i koristiti dokument „Pregled mogućeg postupanja tužilaca u vezi sa imovinskopravnim zahtjevima“ izrađen od strane TRIAL u kojem se nalaze primjeri mogućih podnesaka i postupanja tužilaca u odnosu na imovinskopravne zahtjeve, i koji je dostavljen Tužilaštvu BIH od strane VSTV Stalne komisije za efikasnost i kvalitet tužilaštava shodno zaključcima od 17.11.2020.godine.

Tužioci će se upoznati sa postojećom sudskom praksom Suda BIH u odnosu na imovinskopravne zahtjeve, kao i sa obrascima koji se vezuju za postupak ostvarivanja imovinskopravnih zahtjeva te brošurama dostupnim na stranici Tužilaštva BIH.

Član 8.

Radi obezbjeđenja izvršenja dosuđenog imovinskopravnog zahtjeva tužioci će tokom istrage utvrđivati postojeću imovinu osumnjičenog. S tim ciljem tužioci prikupiti dokaze u odnosu na imovno stanje

¹ Dostupno na stranici Tužilaštva BIH : <https://www.tuzilastvobih.gov.ba/files/docs/Vodic-za-ostvarivanje-naknade-stete-u-krivicnom-postupku-imovinskopravni-zahtjev.pdf>

osumnjičenog i te dokaze će ustupiti oštećenom odnosno punomoćniku radi eventualnog podnošenja prijedloga za određivanje privremenih mjera obezbjeđenja imovine.

Član 9.

Postupanje suprotno ovom obavezujućem uputstvu povlači disciplinsku odgovornost i predstavlja disciplinski prekršaj u skladu sa odredbom člana 57.tačka 15 Zakona o VSTV

Član 10.

Obavezno uputstvo stupa na snagu sa danom donošenja

